

۶

خودت را
تلاش کن

گزیده

کیمیای

سادات

www.ketab.ir

امام محمد غزالی

گردآوری و تالیف

مهدیه سیدنورانی

۶
خودترا
تجلیها

کیمیای سعادت

امام محمد غزالی

۱۴+ سال

• گردآوری و تالیف: مهدیه سیدنورانی

• مدیر هنری مجموعه: احمد قلمی مهدوی

• صفحه آرا: سعید بهرامی دارستانی • چاپ نخست: ۱۴۰۰

• شمارگان: ۵۰۰ • شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۹۱-۹۷-۱

• چاپ: خانه فرهنگ و هنر گویا

سرشناسه: غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰-۵۰۵ ق.

Mohammad ibn Mohammad Ghazzali

عنوان قرار دادی: کیمیای سعادت، برگزیده

عنوان و نام پدید آور: گزیده کیمیای سعادت امام محمد غزالی / گردآوری و تالیف مهدیه سیدنورانی.

مشخصات نشر: تهران: نشر گویا، ۱۴۰۰. • مشخصات ظاهری: ۱۰۸ ص.

فرست: خود ترا تماشاکن: ۶. • شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۹۱-۹۷-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اخلاق اسلامی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴

20th century Islamic ethics -- Early works to

موضوع: تصوف -- متون قدیمی تا قرن ۱۴

20th century Sufism -- Early works to

موضوع: نثر فارسی -- قرن ۱۴

14th century -- Persian prose literature

شناسه افزوده: سیدنورانی، مهدیه، ۱۳۶۰-، گردآورنده

رده بندی کنگره: BP۲۴۷/۳۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۰۸۷۰۸

اطلاعات ر کورده کتابشناسی: فیا

نشر گویا

خیابان کریم خان زند، رویه روی ایوان شهر، پلاک ۸۹

تلفن: ۸۸۸۲۸۸۸۴-۸۸۲۱۳۴۳۱

www.gooyapub.com info@gooyapub.com

حق چاپ و انتشار: کلیه مطالب محفوظ است.

هر گونه اقتباس و استفاده از مطالب منوط به

دریافت اجازه از ناشر می باشد.

gooya.publication
gooyapubstore

فهرست

• مقدمه / ۷

• بخش عبادات / ۱۵

• بخش معاملات / ۶۱

• بخش مهورات / ۶۹

• بخش وصایات / ۹۷

• منابع / ۱۴۶

مقدمه

وقتی با خود

شما فکر می کنید کیمیاگر کیست؟ کیمیاگری چگونه اتفاق می افتد؟ هری پاتر و مدرسه جادوگری اش خود را جادوگران و کیمیاگرانی می نامند که می توانند بسیاری چیزها را خلق و بسیاری موانع را از سر راه بردارند. اما این کار چگونه انجام می گیرد؟ با بیان وردها و تکرار کردن آن ها؟ یا در آزمایشگاه های زیرزمینی مخفی که هرکسی لیاقت نزدیک شدن به آن جا را ندارد؟ و این یعنی: می بایست شاگرد تیزهوش یا خلّاقی باشی تا بتوانی به اسرار برخی وردها و ذکرها راه پیدا کنی.

راستی وردها و ذکرها از کجا آمده اند؟ چرا برای خلّاقیت و یا نجات پیدا کردن از یک سری موانع می بایست وردی خوانده شود تا مثلاً به سکوی نه و سه چهارم نامرئی رسید و از آن جا به جایی که هرکسی از آن خبر ندارد، دست یافت؟ و چرا این کار، کاری شگفت انگیز به حساب می آید؟

آیا کیمیاگران به فکر فخر فروشی و پز دادن به افراد عامی جامعه بودند تا قدرت

خود را به آن‌ها نشان دهند؟

شما فکر می‌کنید اولین کسانی که کیمیاگر خوانده شدند از کجا بودند؟ و کیمیاگری را بر چه اساسی می‌دانستند؟ اصلاً چرا به سرشان زد که کیمیاگری کنند؟ شاید برخی از شما فکر کنید برای به دست آوردن طلا و این که بتوانند هر چیزی را به طلا تبدیل کنند. خب، بله این هدف برای بسیاری از آن‌ها مطلوب بوده اما اگر به عقب‌تر برگردیم، می‌توانیم ریشه آن‌ها را بیابیم و آیا هدف آن‌ها برای مان آشکارتر نخواهد شد؟

این مطالب شاید بتواند شما را به ریشه‌های قدیمی کیمیاگری نزدیک کند و بگوید که هدف از کیمیاگری چه بوده و اکنون تبدیل به چه صورتی درآمده است.

غزال کیست؟

ایران، شمال شرقی ای دارالمحیب. تمام این خطه که ماوراءالنهر گفته می‌شد پر است از افرادی که هرکدام برای خود کیمیاگر بودند. مثلاً ابراهیم ادهم (شاهزاده بلخ)، عطار نیشابوری این‌ها کیمیا می‌دانستند اما نه کیمیایی که منجر به جادوگری و بازگرداندن اشیاء به طلا باشد بلکه این‌ها آدم را به طلا تبدیل می‌کردند. بله آدم. آدم‌های شمال شرقی ایران به خاطر خورشیدی که زودتر از دیگر مناطق، اوّل به آن جامی تابید؛ کمی عجیب‌تر از آدم‌های دیگر نقاط ایرانند. آن‌ها بارنگ زرد بیشتر عجین‌اند و بیشتر به آسمان می‌نگرند.

یکی از این گروه آدم‌ها پشم‌فروشان بودند. یعنی آنان که پشم خام را می‌گرفتند و آن‌ها را به زنانی می‌دادند که می‌توانستند پشم را به نخ تبدیل کنند و سپس آن را می‌فروختند. این یعنی شغل غزالی.

محمد و کودکی اش

و این شغل به عنوان نام خانوادگی محمد تبدیل شد. محمدی که در سال ۵۴۵۰ ق.

متولد می‌شود و پدرش در طابریان طوس این شغل را داشت و او با نام محمد غزالی معروف است. پدر، پاک‌دل و صاف‌باطن بود و تمایل داشت که فرزندانش محمد و برادرش احمد به مدرسه روند و فرهنگ بیاموزند چرا که خود پدر به چنین کاری دست پیدا نکرده بود. پدر هردو فرزند را به دست دوستی با همان پاکی و خلوص خود می‌سپرد و دنیا را ترک می‌گوید (۵۴۵۷ ق.). هردو کودک در ابتدا نزد همین وصی تعلیم می‌بینند اما با تمام شدن پول پدر، مجبور می‌شوند به مدرسه‌ای روند که به آن‌ها پول می‌دهد یعنی مدرسه جیره‌ده (۵۵۶۳ ق.). دوبرادر جیره‌خوار مدرسه دینی بودند تا این که محمد توانست در یادگیری، خود را در گروه شاگردان یکی از استادان بزرگ به نام احمد بن محمد اردکانی جای دهد (در سن ۱۳ سالگی؛ حدود ۵ سال در طوس ماند). و بعد از آن توانست از طوس به سوی دومین استاد خود ابوالقاسم اسماعیلی در جرجان (گرگان) رود.

محمد دچار می‌شود، دچار فکری عمیق

تاریخ نویسان زندگی محمد غزالی، مانند او در جرجان را ۲ سال حدس زده‌اند که هنگام بازگشت به طوس با گروهی مواجه می‌شود. گروهی از دزدان که به قصد غارت به کاروان او حمله بردند و همه چیزش را ربودند. (حدود ۱۸ یا ۱۹ سالگی)

محمد در اضطراب از دست دادن داراییش به سردهسته دزدان التماس می‌کرد:

تعلیقه‌هایم! تنها تعلیقه‌هایم را بازپس دهید؛ آن‌ها از همه چیز برایم مهم‌ترند و به درد شما نمی‌خورند!

سردهسته دزدان گفت: تعلیقه‌هایت چیست؟

محمد بانگرانی می‌گوید: یادداشت‌ها و دست‌نوشته‌هایی که برای نوشتن، شنیدن و یادگرفتنش رنج سفر کشیده‌ام!